

Utbildningsinspektion i Brännaregårdsskolan Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Brännaregårdsskolan den 26–27 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen/läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Olofströms kommun och Brännaregårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

På Brännaregårdsskolan intervjuades rektorn, lärare, fritidspedagoger, förskollärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och årskurserna 1–6. Även

andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Brännaregårdsskolan	Antal barn/elever
Förskolverksamhet	86
Skolbarnsomsorg	76
Förskoleklass	28
Grundskola	152

Brännaregårdsskolan tar emot elever i förskoleklass samt i årskurserna 1 till och med 6. Brännaregårdsskolan ligger i östra delen av centralorten i Olofströms kommun. Elevantalet har minskat något de senaste åren vilket har medfört att skolan har fått omorganisera klasserna. I de senare årskurserna är det relativt stora grupper. I dessa klasser sker undervisningen ofta i två grupper. Det finns inga korridorer utan klassrummen är förlagda intill stora öppna ytor som används för studier. Skolbarnsomsorgen är integrerad i skolans lokaler och tar emot barn från förskoleklass upp till 12 år. Förskoleklassen har ett eget fritidshem. Ett särskilt idrottsfritids finns som barnen kan söka till. Skolan satsar mycket på hälsa och miljö. Skolan innehar grön flagg.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Brännaregårdsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Brännaregårdsskolan övergripande är av god kvalitet. Skolan präglas av en god stämning mellan elever och personal, vilket bland annat är en konsekvens av personalens målmedvetna värdegrundsarbete. Både föräldrar och elever uttrycker att de till stora delar är mycket nöjda med skolan. Skolan arbetar på ett bra sätt med normer och värden samt med elever i behov av särskilt stöd.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte i samtliga ämnen för de elever som har behov av särskilda stödsatser (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Individuella utvecklingsplaner upprättas inte för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte en kvalitetsredovisning som motsvarar förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning).
- Företrädare för elever och deras vårdnadshavare är inte delaktiga i framtagandet av arbetsplanen (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk ges som stöd och inte som ett eget ämne (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör intensifiera det pedagogiska utvecklingsarbetet så att elevernas kunskapsutveckling följs i ett helhetsperspektiv samt skapa en struktur för att följa upp måluppfyllelsen avseende normer och värden.
- Arbetet med hur skolan utformar sina åtgärdsprogram samt innehållet i åtgärdsprogrammen bör vidareutvecklas.
- Skolan bör fortsätta att utveckla sina arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnas samt medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen.
- Kvalitetsarbetet bör förbättras.
- Skolan bör vidareutveckla arbetet med att konkretisera läroplanens samt kursplanernas mål i skolans arbetsplan.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna.

På Brännaregårdsskolan genomförs nationella ämnesprov i skolår 5. Ingen sammanställning finns över elevernas måluppfyllelse i andra ämnen än matematik, svenska och engelska. Av skolans dokumentation och vid intervjuerna framgår att skolan saknar en gemensam struktur för hur de följer elevernas kunskapsutveckling i förhållande till gällande kursplaner.

Inspektörerna bedömer att skolan bör ta fram en gemensam struktur så att de kan följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Tabell 1. Andelen elever som nått målen i de nationella ämnesproven.

Årskurs 5	Brännaregårdsskolan		Olofströms kommun	
	2005	2006	2005	2006
Svenska	83 %	83 %	85,3 %	90 %
Matematik	95 %	97 %	87,6 %	87,7 %
Engelska	100 %	90 %	93,9 %	88,9 %

Resultatet visar att andelen elever som nått målen är stabilt från år 2005 till år 2006. En viss nergång har skett i engelska. Man bör beakta att det är en liten elevgrupp och detta gör att det kan bli stora procentuella förändringar. Personalen har inte gemensamt analyserat resultaten från de nationella proven. Skolan saknar metoder för att mäta måluppfyllelsen i övriga ämnena. Det finns ingen statistik som visar om det finns skillnader mellan pojkars och flickors resultat. Rektorn skriver i kvalitetsredovisningen att de elever som inte har nått målen i årskurs 5 i matematik, svenska samt engelska ingår i en grupp som får särskilt stöd.

Av intervjuerna med elever, föräldrar och personal framgår att eleverna trivs och är trygga i skolan. De elever som inspektörerna träffade hade ett mycket trevligt sätt och en positiv inställning till sin skola. Skolan har dock ingen samlad bild och dokumentation av måluppfyllelsen gällande normer och värden.

Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa en struktur för gällande måluppfyllelsen för normer och värden.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att resultaten anses som goda både vad avser kunskaper samt normer och värden. Skolan bör utveckla former för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen samt skapa en struktur för uppföljning av resultaten i normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, valitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

I Brännaregårdsskolan arbetar personalen aktivt både med att förebygga att kränkningar uppstår och med att sätta in åtgärder i de fall kränkningar ändå sker. Rektorns roll är framträdande då hon mycket aktivt deltar i detta arbete. Skolan har ett etablerat systematiskt arbetssätt för att motverka mobbning och det finns en handlingsplan i den lokala arbetsplanen. Intervjuade elever och föräldrar upplever inte mobbning som något problem på skolan.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Vid inspektionstillfället hade Brännaregårdsskolan en likabehandlingsplan. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan innehåller de delar som den nya lagen kräver.

Läroplanen framhåller att läraren, men ytterst rektorn, skall se till att alla elever får ett inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll i förhållande till stigande ålder och mognad. Av intervjuer och observationer har inspektörerna tagit del av goda exempel där eleverna på skolan givits möjlighet till inflytande över såväl arbetsformer som innehåll. Dock framkommer av intervjuer att det finns en variation mellan lärarna i vilken utsträckning detta sker och att elevernas möjligheter att påverka beror på när de olika arbetsuppgifterna skall genomföras. Vidare framgår av intervjuerna att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer inte ökar med stigande ålder.

Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta utveckla sitt arbete med elevinflytande så att eleverna med stigande ålder och mognad utövar ett reellt inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer.

En viktig förutsättning för att eleverna skall kunna utöva inflytande i undervisningen är att de har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål för utbildningen. Av intervjuer framkommer att elevernas kunskaper om målen är

begränsade. Det är upp till varje lärare att själv avgöra hur de skall arbeta för att göra målen i läroplanen och kursplanerna kända för eleverna, vilket leder till att det skiljer sig åt i vilken utsträckning lärarna gör detta. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidareutveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen.

Förskoleklassens verksamhet bedrivs i skolans lokaler. Inspektörerna bedömer att förskoleklassens lokaler stimulerar till lek och fritt skapande, dock sker ett begränsat samarbete med verksamheten i den obligatoriska skolan. Verksamheten kan i detta avseende utvecklas.

Individanpassning och stöd

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, SKOLFS 2006:10. Vid inspektionstillfället hade skolan inte upprättat individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Inspektörerna bedömer att skolan skall upprätta individuella utvecklingsplaner för samtliga elever.

Inspektörerna vill uppmärksamma Brännaregårdsskolan på att det från och med den 1 juli 2006 betonas att rektorn skall se till att elevers behov av särskilda stödåtgärder skall utredas. Sedan den 1 juli 2006 gäller följande:

Av skollagen framgår att elever skall ges särskilt stöd om de har svårigheter i skolan. Beslut om detta fattas av rektorn. Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

I Olofströms kommun finns en gemensam handlingsplan för hur man identifierar barn och elever i svårigheter i skolarbetet. Brännaregårdsskolan har ett elevvårdsteam som består av rektor, specialpedagog, kurator samt skolsköterska. Vid intervjuerna framkommer att skolans arbete med att identifiera barn och elever i svårigheter fungerar mycket bra. Vid besöket kunde inspektörerna konstatera att rektorn leder och fördelar resurserna utifrån en helhetsbild av resursbehovet i Brännaregårdsskolan. Inspektörerna konstaterade även att specialpedagogen har möjlighet handleda övriga lärare så att stöd till eleverna kan ges inom klassens ram.

Åtgärdsprogram finns för de elever som riskerar att inte nå målen. Av intervjuerna framkommer dock att det endast upprättas åtgärdsprogram i svenska, matematik samt engelska och inte i övriga ämnen. De åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av är inte lösningsfokuserade. Åtgärderna är baserade på att lösa problemen och inte på att förstärka elevernas styrkor.

Inspektörerna bedömer att skolan måste upprätta åtgärdsprogram i samtliga ämnen för de elever som är i behov av särskilt stöd samt vidareutveckla innehållet i åtgärdsprogrammen.

Ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skolan har en heltidsanställd rektor i skolan sedan 2004. Rektor är utbildad förskollärare och har gått den statliga rektorsutbildningen. Personal, elever samt föräldrar uppger i intervjuer att rektor är väl förtrogen med verksamheten på skolan och att hon är synlig i verksamheten. Alla intervjuade kände förtroende för rektor. Skolan har även en biträdande rektor som tjänstgör till 50 procent i skolan.

Varje skola, som ingår i det offentliga skolväsendet, skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Brännaregårdsskolan upprättar varje år en kvalitetsredovisning, men det saknas en tydlig struktur för hur kvalitetsarbetet skall fortskrida. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla kvalitetsarbetet så att fokus ligger på att ta reda på vilket resultat insatta åtgärder fått hos eleverna. Resultatredovisningen blir till stora delar verksamhetsbeskrivningar och tydliga bedömningar om måluppfyllelse saknas. Det presenteras inte heller några åtgärder för utveckling. Vid intervjuer framkommer att personalen till viss del är delaktiga i framtagandet av kvalitetsredovisningen, men att den sedan inte används som ett stöd i skolans utvecklingsarbete. Av intervjuer framgår vidare att varken elever eller föräldrar varit delaktiga i framtagandet av skolans kvalitetsredovisning. Skolans kvalitetsredovisning kan av dessa anledningar inte anses uppfylla förordningens krav på innehåll. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att de enligt förordningarna även måste involvera elever och föräldrar i upprättandet av arbetsplaner och kvalitetsredovisningar. Vidare måste personalen involveras mer i arbetet. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör förbättras samt att skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning som innehåller mål, resultat, värdering av resultat samt åtgärder för förbättring.

En arbetsplan skall enligt förarbetena till läroplanen ha en bärande funktion i skolan och vara ett aktivt styrinstrument för verksamheten. I arbetsplanen skall personal och representanter för elever och föräldrar omvandla de nationellt fastställda målen till verksamhetsmål för skolan. Ansvar för upprättandet och utvärderingen av arbetsplanen har rektor. Brännaregårdsskolans arbetsplan beskriver en inriktning på hur skolan skall arbeta. Några konkreta mätbara mål finns inte och inte heller vilka resurser som är kopplade mot målsättningarna. Vidare saknas det mål kopplade mot läroplanen samt kursplanerna. Elevernas resultat är inte heller i fokus när det gäller målsättningarna. Vid intervjuer framkommer att varken elever eller föräldrar är delaktiga i framtagandet av skolans arbetsplan.

Inspektörerna bedömer att skolan bör vidareutveckla arbetet med att konkretisera läroplanens samt kursplanernas mål i skolans arbetsplan. Vidare bedömer inspektörerna att elever och föräldrar måste vara delaktiga i framtagandet av arbetsplanen.

Sammanfattning

Inspektörerna har tagit del av god pedagogisk verksamhet vid Brännaregårds-skolan. Goda rutiner finns för att identifiera barn och elever i svårigheter, men skolan måste upprätta åtgärdsprogram i samtliga ämnen för de elever som riskerar att inte nå målen. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidareutveckla arbetet med hur åtgärdsprogrammen utformas. Skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande. Arbetet med att medvetandegöra eleverna om målen i både läroplanen samt i kursplanerna bör vidareutvecklas. Skolan måste upprätta individuella utvecklingsplaner för alla elever. Kvalitetsarbetet bör förbättras och skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning som innehåller mål, resultat, värdering av resultat samt åtgärder för förbättring. Vidare måste personal, elever och föräldrar involveras i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidareutveckla arbetet med att konkretisera läroplanens samt kursplanernas mål i skolans arbetsplan. Vidare bedömer inspektörerna att elever och föräldrar måste vara delaktiga i framtagandet av arbetsplanen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Skolans lokaler är ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs där och eleverna erbjuds en stimulerande utemiljö. På skolan finns ett väl fungerande skolbibliotek. Skolan har tillgång till bärbara datorer vilket gör att de kan använda dessa flexibelt. Skolverkets statistik visar att det finns 7,4 lärare per 100 elever, detta är något lägre än rikets genomsnitt. Samtliga lärare är behöriga och undervisar i huvudsak i de ämnen de har behörighet i. Fritidspedagogerna ingår som förstärkning i klassrummen och de har även viss praktisk estetisk undervisning. Specialpedagog finns på skolan som ingår i skolans elevvårdsteam.

Av grundskoleförordningen framgår att svenska som andraspråk skall anordnas om det behövs för elever med utländsk bakgrund och att undervisningen skall anordnas istället för undervisning i svenska. Vid intervjuerna med skolläda och personal framkommer att det är otydligt om undervisningen i svenska som andraspråk anordnas enligt kursplanen. Inspektörerna bedömer att skolan måste anordna svenska som andraspråk enligt kursplanen för de elever som behöver det.

Utbildningen skall vara avgiftsfri enligt skollagen. Vid intervjuer framkommer att föräldrar betalar avgifter till skolutflykter och till klasskassor inför kommande skolresor. Inspektörerna förutsätter att skolan vidtar sådana åtgärder så skollagens krav efterlevs.

Sammanfattning

Skolan har god tillgång på personella och materiella resurser för att driva en verksamhet av god kvalitet. Skolan skall anordna svenska som andraspråk enligt kursplanen.

Datum	Ort
2007-04-24	Lund

Cecilia Nilsson
Per Joel Jarlunger